

ULKOPOLIITTINEN INSTITUUTTI
UTRIKESPOLITISKA INSTITUTET
THE FINNISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

ULKOPOLIITTISEN INSTITUUTIN TOIMINTA –JA
TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2012-2015

1. Viraston tehtävä ja toiminnan yleiset tavoitteet

Ulkopoliittinen instituutti on eduskunnan yhteydessä toimiva riippumaton julkinen tutkimuslaitos, joka tuottaa poliittisessa päätöksenteossa hyödylliseksi koettua korkeatasoista tutkimusta sekä innovatiivisia ratkaisumalleja kansainvälisistä ja Euroopan unioniin liittyvistä kysymyksistä. Instituutin työ syventää julkista keskustelua ja on tiedeyhteisön kannalta hyödyllistä. Vaikuttavuuden ja lisäarvon tuottamisen kannalta on keskeistä, että instituutin tutkimus täyttää kansainväliset laatukriteerit ja tuloksista viestitään tehokkaasti eri kohderyhmille.

Instituutin tavoitteena on yhdistää akateeminen ja politiikkarelevantti tutkimus. Instituutilla on vahva analyttinen osaaminen valikoiduilla tutkimusaloilla, joilla on erityistä merkitystä Suomelle, Euroopan unionille ja kansainvälisille järjestöille.

Vuosien 2011 – 2013 tutkimusagenda koostuu kolmesta ohjelmasta, joiden aiheina ovat Euroopan unioni - erityisesti sen ulkosuhteiden, talouden ja poliittisen järjestelmän tutkimus - , Euroopan unionin itäinen naapurusto ja Venäjä sekä globaali turvallisuus. Lisäksi instituutti käynnistää pienen määrän tutkimusohjelmat poikkileikkaavia tutkimusprojekteja, joista yksi liittyy erityisesti Suomen ulkopoliitiikan tutkimukseen.

2. Toimintaympäristön muutokset

Globaalin politiikan ja talouden muutostrendit vaikuttavat Suomen kansainväliseen toimintaympäristöön. Globalisaatio muokkaa valtarakenteita ja tuottaa uudenlaisia keskinäisriippuvuuksia. Laajentuvan globaalin agendan hallitsemiseksi tarvittavien instituutioiden rakentaminen etenee kangerrellen. Valtioiden välinen valta-asetelma on muutosessa: vahvojen valtioiden määrä kasvaa ja maantieteellinen painopiste on siirtynyt pois Euroopasta Aasian ja Tyynenmeren alueelle. Lähi-idässä konfliktit seuraavat toisiaan ja koettelevat myös globaalia valtatasapainoa. Pohjois-Afrikasta käynnistyneen poliittisen muutoksen tahti heikkenee.

Ulkopoliittisen instituutin tutkimusohjelmassa globaalien trendien jäsentely yhdistyy alueellisen poliittisen ja taloudellisen toimintaympäristön tutkimukseen. Globaalin turvallisuuden tutkimusohjelmassa laajamittaisten keskinäisriippuvuuksien tarkastelu nousee nykyisten suurvaltapolitiittisia valtarakenteita ja globaaleja hallintajärjestelmiä koskevan tutkimuksen rinnalle. Laajempaa Lähi-itää koskeva tutkimus vahvistaa otettaan

ohjelmat poikkileikkaavana teemana samoin kuin kansainvälisen konfliktinratkaisun ja rauhanvälityksen tutkimus. Kummankin teeman puitteissa Upiin luodaan tutkimus- ja asiantuntijapääomaa yhtä tiiviimmässä kansainvälisessä vuorovaikutuksessa alan keskeisten kansainvälisten tutkimuslaitosten kanssa. Kiinaan ja Japaniin keskittyntä Aasia-tutkimusta laajennetaan Intiaan, minkä lisäksi suomalaisessa Pohjois-Amerikan tutkimuksessa olevia aukkopaikkoja täytetään panostamalla Yhdysvaltojen politiikan tutkimukseen.

Globaali muutos ja keskinäisriippuvuudet korostuvat myös Upin EU-tutkimusohjelmassa, jossa EU:ta lähestytään aiempaa vahvemmin laajemmassa globaalissa kontekstissa. EU:n ulkosuhteiden poliittisen dynamiikan ja niiden hallinnon tutkimuksen rinnalle nousee globaalin valta-asetelman muutoksen vaikutuksien arvioiminen yhtä hyvin unionin taloudessa kuin sen politiikassa. Tästä näkökulmasta lähestytään myös unionin suuria kehitystrendejä sekä sen sisäisen poliittisen järjestelmän kehitystä. Talous- ja rahaliiton poliittiseen hallintaan liittyvät kysymykset nousevat aiempaa vahvemmin tutkimuksen agendalle.

EU:n itäisen naapuruston ja Venäjän tutkimus lähestyy yhtäältä aluetta laajemmassa kontekstissa mutta kartoittaa toisaalta tiiviisti Venäjän sisäisestä politiikasta ja hallinnosta ponnistavien muutosten vaikutuksia maan ulkopoliittikkaan ja kansainväliseen asemaan. Venäjän ja EU:n yhteisten naapurien, Ukrainan, Georgian, Valko-Venäjän ja Moldovan poliittinen kehitys on ollut epäjohdonmukaista ja heikosti ennakoitavaa. Alueen kehitykseen vaikuttavia tekijöitä pyritään erittelemään ja analysoimaan aiempaa yksityiskohtaisemmin.

Toimintaympäristön kokonaisvaltainen murros luo haasteita Upin tutkimustoiminnalle. Tutkijoilta edellytetään kykyä akateemisen perustutkimuksen ja soveltavan tutkimuksen harjoittamiseen samanaikaisesti. Poliitiikan ja talouden korostuneet keskinäisriippuvuudet puolestaan edellyttävät kykyä operoida monitieteisten lähestymistapojen kanssa. Nopeat muutokset toimintaympäristössä vaativat tutkimusohjelmalta joustavuutta ja mahdollisuutta ottaa pikaisesti haltuun uusia teemoja. Mainittuihin haasteisiin vastaamiseksi Upin on kyettävä hankkimaan kansainvälisesti ansioituneita ja kokeneita ammattitutkijoita, joilla on hyvät verkostot ja jotka ovat uskottavia hakijoita ulkopuolisia tutkimusvaroja koskevassa kilpailussa.

3. Toiminnan kehittämisen painopisteet

- Strategisia kumppanuuksia rakennetaan alan johtavien tutkimuslaitosten kanssa Suomessa ja kansainvälisesti
- Ulkopoliittinen instituutti pyrkii joustavasti, ennakoivasti ja tehokkaasti reagoimaan eri sidosryhmien ja kansalaisyhteiskunnan tiedontarpeisiin
- Ulkopoliittinen instituutti kasvattaa osaamistaan ja rahoituspohjaansa solmimalla tutkimussopimuksia sekä toimimalla aktiivisesti tutkijavaihdon ja –vierailujen puitteissa
- Ulkopoliittisen instituutin työkuultuuri on kansainvälinen, avoin, innovatiivinen ja kannustava
- Tiedonvälittämisen ja viestinnän keinovalikoimaa ja vaikuttavuutta kehitetään edelleen ottaen huomioon tutkimusyhteisö, poliittiset päätöksentekijät ja kansalaiskeskustelu.

4. Resurssit

4.1. Henkilöstö

Instituutilla on suunnittelukauden alussa käytössään palkattua henkilöstöä yhteensä 40 henkilötyövuotta, joista tutkimukseen kohdentuu 25 henkilötyövuotta. Henkilötyövuosimäärä pysynee tällä tasolla nykyisen ohjelmakauden 2011 - 2013 loppuun. Uuden ohjelmakauden alkaessa vuonna 2014, tutkijoiden kokonaismäärää on tarvetta jonkin verran nostaa.

Vuoden 2011 aikana neljä pitkäaikaista tutkijaa on vakinaistettu, mutta pääosin tutkimushenkilöstö työskentelee edelleen määräaikaisissa työsuhteissa. Henkilöstön keski-ikä on 37,8 vuotta, joka on runsaasti alle valtion keskiarvon (44 vuotta). Henkilöstö on korkeasti koulutettua sekä kansainvälistä yhteisen työkielen ollessa englanti. Ulkopoliittinen instituutti pyrkii olemaan houkutteleva työyhteisö myös ulkomailta työhön tuleville tutkijoille. Instituutti onkin pyrkinyt aktiiviseen tutkijavaihtoon -

tavoitteena on lisätä myös oman tutkijakunnan kansainvälistä toimintaa ja tutkijavierailuja. Palvelussuhteisten työntekijöiden lisäksi instituutissa työskentelee vuosittain korkeakouluharjoittelijoita, työelämävalmennettavia sekä siviilipalvelusmiehiä. Harjoittelu- ja siviilipalvelusjakson jälkeen henkilöt usein jäävät joksikin aikaa instituutin palvelukseen työntekijöinä.

Ulkopoliittinen instituutti on edelleen houkutteleva työyhteisö, mutta varsinkin tutkimusalan vastaavien laitosten reaalin palkkataso on noussut selvästi UPI:a korkeammalle tasolle. Palkkakilpailun koveneminen tulee näkymään jatkossa entistä selvemmin rekrytoinnin vaikeutena, ellei tutkijoiden palkkatasoa voida tarkistaa ylöspäin.

4.2. Määrärahat

Taloudellisten voimavarojen osalta toiminnan turvaaminen merkitsee talousarvioperustaisen käyttötalousrahoituksen pysymistä vuosina 2012 – 2015 vuoden 2012 tasolla korjattuna hintatason yleisellä nousulla.

Instituutin tavoitteena uudelle ohjelmakaudelle 2011 – 2013 on nostaa edelleen ulkoisen rahoituksen osuutta osallistumalla kansainvälisiin sekä kansallisiin rahoitushakuihin osana laajempia tutkimuskonsortioita. Tutkimusraha on erittäin vahvasti kilpailtua ja realistisena tavoitteena voidaan pitää 1-2 suurempaa hanketta per vuosi. Instituutilla on vuosilta 2007 - 2009 kertynyt ylijäämä, jota voidaan käyttää mm. uusiin tutkimusavauksiin ja tutkimushankkeiden omarahoitusosuuksiin.

Suunnittelukaudella instituutilla ei ole merkittäviä toimitiloihin, laitteisiin eikä tietojärjestelmiin liittyviä investointitarpeita.

4.2.1. Peruslaskelman ylittävät määrärahatarpeet suunnittelukaudella

- Ulkopoliittisen instituutin tutkijoiden palkkataso on tehtyjen vertailujen mukaan jäänyt jälkeen yhteiskunnallisten ja humanististen alojen palkoista. Uuden ohjelmakauden alussa vuonna 2014 olisi palkkoja tarkistettava paremmin vastaamaan alan palkkatasoa, jotta voitaisiin osaltaan varmistaa tutkimuksen taso ja laatu myös seuraavalla ohjelmakaudella. Palkankorotusten kustannusvaikutus olisi karkealla tasolla n. 150 000 euroa vuodessa. Tarkempi määrärahan lisätarve esitetään vuoden 2013 talousarvioesityksessä.
- Ulkopoliittinen instituutti on perustamassa Suomen ulkopoliitiikan sähköistä arkistoa, jonne kootaan ulkopoliitiikan keskeisiä dokumentteja sekä ulkopoliitiikan kronologia. Ulkoasiainministeriö on antanut hankkeelle perustamisvaiheessa taloudellista tukea. Arkiston jatkuva ylläpito ja asiakaspalvelu vaatii

tulevaisuudessa instituutin kirjasto- ja arkistotoimen vahvistamista 1 HTV:llä, noin 60 000 euroa.

- Eduskuntaan kuuluvat virastot siirtyvät tämän hetken tiedon mukaan talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän Kiekun käyttäjiksi aikaisintaan 2014 lähtien. Huomioon tulee pysyvänä määrärahalisäyksenä silloin otettavaksi järjestelmän kiinteät virastokohtaiset kulut sekä kohoavat palvelukeskuskustannukset, koska järjestelmällä ei ole kustannuksia alentavia tuottavuusvaikutuksia pienessä virastossa. Tällä hetkellä järjestelmäkulut vuosittain ovat alle 100 htv:n virastolle 50 000 euroa, josta voidaan vähentää poistuvien järjestelmien kustannukset n. 20 000 euroa vuosi. Ainakin alkuvaiheessa palvelukeskuskustannukset ja osittain myös virastoissa tehtävä työ on kohonnut selvästi Kiekun käyttöönotaneissa virastoissa - maltillisena arviona voitaneen pitää 20 000 euroa per vuosi. Määrärahatarve on täten pysyvänä määrärahalisäyksenä n. 50 000 euroa vuodessa.

Taulukko 1: Vuosien 2012 - 2015 määrärahalaskelma vuoden 2012 hintatasossa

Määrärahalaskelma

Ulkopoliittinen instituutti

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2012 - 2015

Tarkistettu suunnitelmätiedot

Vastuualue	2010	2011	2012	2013	TTS 2013	2014	TTS 2014	2015	TTS 2015
Tulot ja menot	TP	TA	TAE	Muutos +/- €		Muutos +/- €		Muutos +/- €	
UPI (21.30.01 siirtomääräraha 2 v.)									
Toimintamenot									
Palkkamenot	2 348 973	2 200 000	2 482 000	60 000	2 542 000	150 000	2 692 000		2 692 000
Muut toimintamenot	1 253 328	1 166 000	886 000		886 000	50 000	936 000		936 000
Bruttomenot	3 602 300	3 366 000	3 368 000		3 428 000		3 628 000		3 628 000
Bruttotulot	428 509	257 000	126 000		126 000		126 000		126 000
Nettomenot	3 173 792	3 109 000	3 242 000		3 302 000		3 502 000		3 502 000
Siirtyvä erä	495 598	430 803			-		-		-
Arvonlisäveromenot ylit. (21.30.29)	176 481	195 000	177 000		177 000		177 000		177 000
Netto- ja alv-menot yhteensä	3 350 272	3 304 000	3 419 000		3 479 000		3 679 000		3 679 000
+/- Muutokset 2012-16 yhteensä				60 000		200 000		-	

Helsingissä 18.1.2012

Teija Tiilikainen
 Johtaja

Helena Lehtovirta
 Hallintojohtaja